

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suromar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Námět, koncept a prekoncept ve výtvarné výchově.

Práci předložil(a) student(ka): KOKOŠKOVÁ Michaela

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro SŠ a ZUŠ

Posudek vedoucího práce

Práci hodnotil(a): doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem diplomové práce bylo získat poznatky o transformaci obsahu, která probíhá ve výtvarné výchově při řešení expresivních tvořivých úloh – od zadání úlohy obsahově založené v námětu, k jejímu zhodnocení v edukačním procesu s ohledem na změnu žákovských prekonceptů. Autorka měla za úkol prozkoumat proces expresivní tvorby a využít přitom porovnání mezi zkoumáním vlastní umělecké tvorby a zkoumáním žákovské tvorby.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. V teoretické části svého díla vhodně vybrala a vysvětlila klíčové pojmy, o které se opírá výklad, a tak si zjedнала přijatelné porozumění pro interpretace empirických zjištění ve výzkumné části. S ohledem na složitost tematiky bylo pro dosažení cílů velmi důležité zvolit hlavní linie výkladu. S tím se autorka vyrovnala prostřednictvím spíše popisného pojetí výkladu, avšak s respektem ke stanoveným cílům.

2. Obsahové zpracování

Autorka ve své práci zohledňuje současné přístupy k pojetí uměleckého díla a expresivní tvorby, které berou v úvahu relativitu interpretování anebo hodnocení tvorby, která je dána možností volit přitom různá hlediska, resp. kontexty, zároveň však odmítají libovůli – expresivní dílo nelze vykládat ani hodnotit jakkoliv, bez

určitých závazků a pravidel. Proto Kokošková věnuje úvodem pozornost odlišení otázek „co“ a „kdy“ je uměleckým dílem (s. 4n.) a zabývá se funkcí hermeneutické interpretace při konstituování díla jakožto součásti umělecké produkce, resp. expresivní kultury své doby (s. 17n.). Odtud postupuje k osvětlování procesu tvorby nahlíženému z různých jeho dílčích aspektů s ohledem na to, že žákovská tvorba je zpravidla vyvolána zadáním příslušné úlohy. Důležité jsou poukazy na vzájemné vztahy mezi subjektivní a intersubjektivní stránkou žákovské tvorby – ty jsou východiskem pro učení a pro poznávací přínos tvorby (s. 30 n.).

Na uvedených základech autorka přistoupila k výzkumu založeném na analýzách procesu žákovské tvorby (s. 40n.), k nimž M. Kokošková přistupuje s poučením v introspektivní analýze vlastní tvorby (s. 32n.). To jí umožnilo vypracovat zobecňující názory na procesy tvorby chápané jako transformace a vyformování obsahu, které umožňuje interpretaci až do abstraktní úrovně konceptů (s. 57n.). Autorka svůj výklad přiléhavě ilustruje ukázkami žákovské tvorby, které jsou doplněny komentářem (s. 63, 75 aj.) a konceptovými diagramy pro jednotlivé úlohy (s. 50, 55 aj.). Kromě toho je v textu vyhodnocen dotazník, který na různých stupních škol mapoval mínění žáků (studentů) o procesu tvorby, jejich motivace a preference.

V celkovém pohledu se obsahové zpracování posuzované diplomové práce vyznačuje značnou komplexitou tematického záběru a pečlivostí při rozbořech.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

S ohledem na teoretický a výzkumný charakter práce není tato složka předmětem hodnocení.

4. Formální náležitosti

Jazykový projev je kultivovaný, výklad je psán se snahou porozumět tematice, strukturace textu je uspokojivá. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace mají za základ normu ISO, částečně se od ní odchyľují, ale jsou v celé práci jednotné.

5. Stručný komentář hodnotitele

Práce M. Kokoškové je solidním dílem, které přináší značný objem informací v empiricko-výzkumné části. Jako vedoucí práce rád konstatuji, že autorka přistupovala k řešení svého diplomového úkolu zodpovědně a s pečlivým ohledem k celku i k detailům. Značná složitost problematiky se místy projevuje v určitých zjednodušených výkladech v teoretické části textu, kde mi poněkud chybí poukazy na hlubší souvislosti mezi jednotlivými pojmy anebo kde se místy projevuje jistá tendence k schematizaci, takže tam, kde by mohl být hlubší výklad, se uplatní spíše jen popis základních momentů anebo jejich vztahů. S ohledem na náročnost tématu ale je podle mého mínění možné přistupovat zde k hodnocení tolerantně. Zejména s ohledem na to, že autorka při interpretacích ve výzkumné části svého díla prokazuje citlivost pro interpretování edukační praxe a udržuje respekt k proporcím mezi subjektivní a intersubjektivní dimenzí procesu tvorby zaměřené na poznávání. Tento přístup, který se podařilo dobře profilovat v Závěru (s. 97 n.) dobře odpovídá tzv.

nové kultuře vyučování a učení, která by měla podporovat kognitivní aktivizaci žáků a jejich pozitivní motivaci k učení.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Přesněji než na s. 10 objasněte vztah mezi námětem a konceptem prostřednictvím pojmu „konceptualizace námětu“ a ilustруйте svůj výklad ukázkou tohoto procesu (nebo jeho výsledku) z tvůrčí praxe.

7. Navrhovaná známka

Výborně.

Datum: 24. 4. 2014

Podpis: Jan Slavík